

Viešoji įstaiga „Ekoagros“

EKOLOGIŠKO PERDIRBTO MAISTO ŽENKLINIMO KLAUSIMYNAS

BENDROJI INFORMACIJA

Šis klausimynas skirtas veiklos vykdytojams, ketinantiems pateikti suderinimui VŠĮ „Ekoagros“ (toliau – kontrolės institucija) perdirbto ekologiško maisto ženklavimo etikečių projektus. Prieš siųsdami kontrolės institucijai suderinti ženklavimo etikečių projektus, įsivertinkite savo pateikiamą ženklavimo informaciją atsakydami į pateiktus klausimyno klausimus. Jeigu nors į vieną klausimą atsakysite „Ne“, Jūsų ženklavimo etiketės projekto kontrolės institucija negalės suderinti, nes ji neatitinka nustatytų reikalavimų. Atitinkamai turėtumėte pakoreguoti, kad į visus šio klausimyno klausimus atsakymai būtų „Taip“, ir tik tada teikti kontrolės institucijai suderinimui.

Šis ženklavimo klausimynas netaikomas šiems produktams:

- a) perdirbtiems pašarams;
- b) perdirbtiems maisto produktams, kurių mažiau kaip 95 proc. masės sudaro ekologiškos sudedamosios dalys;
- c) perdirbtiems maisto produktams, kurių pagrindinė sudedamoji dalis yra medžioklės ar žvejybos produktai;
- d) nefasuotiems maisto produktams;
- e) augalų dauginamajai medžiagai;
- f) perdirbtiems maisto produktams, kurie skirti negalutiniam naudotojui, t. y. verslas verslui (ang. business-to-business (B2B)).

Šiame klausimyne yra naudojami šie teisės aktų pavadinimų trumpiniai:

[R2018/848](#) – 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007;

[R2021/279](#) – 2021 m. vasario 22 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2021/279, kuriuo nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/848 įgyvendinimo taisyklės dėl kontrolės ir kitų priemonių, kuriomis užtikrinamas atsekamumas ir atitiktis ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo reikalavimams;

[MJ 3D-2](#) – žemės ūkio ministro įsakymas 2009 m. sausio 6 d. įsakymas Nr. 3D-2 „Dėl Ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų ženklavimo ir ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų ženklo naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

[R1334/2008](#) – 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1334/2008 dėl kvapiųjų medžiagų ir aromatinių savybių turinčių tam tikrų maisto ingredientų naudojimo maisto produktuose ir ant jų ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1601/91, reglamentus (EB) Nr. 2232/96 ir (EB) Nr. 110/2008 bei Direktyvą 2000/13/EB.

Šiame klausimyne naudojamas sutrumpinimas „**Logotipas**“ – Europos Sąjungos ekologinės gamybos logotipas.

PASTABOS

- maisto produktų ženklime negalima vartoti termino – 100 proc. ekologiškas;
- jeigu ekologiško produktų gamyboje naudosite kvapiąsias medžiagas, tai sudedamųjų dalių sąrašė turite nurodyti konkrečią kvapiąją medžiagą ir jos pilną pavadinimą (R1334/2008 16 str.);
- norėdami suderinti naujo ekologiško produkto (daugiakomponenčio) ženklinimo etiketės projektą, jį turite siųsti kartu su ekologiško sertifikuojamo maisto produkto receptūra (forma F-008/1);
- siunčiant kontrolės institucijai suderinti ženklinimo etiketės projektą, jame turi būti pateikti Logotipo išmatavimai (ilgis ir plotis) ir ekologiškų produktų ženklų išmatavimai (plotis ir aukštis);
- siųsdami kontrolės institucijai suderinti ženklinimo etiketės projektą užsienio kalba, turite pateikti ir joje nurodytos informacijos vertimą į lietuvių kalbą (atsakomybė dėl vertimo tikslumo tenka veiklos vykdytojui).

Rengiant ženklinimo etikečių projektus rekomenduojama naudotis Europos Komisijos maisto ženklinimo informacine sistema, kad tinkamai įgyvendintumėte bendruosius maisto ženklinimo reikalavimus. Kontrolės institucija nevertins atitikties šiems reikalavimams, nes už jų kontrolę yra atsakinga Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba. Atsidarę Maisto ženklinimo informacinę sistemą pasirinkite kalbą ir po to maisto produkto kategoriją ir sistema pateiks sąrašą bendrųjų reikalavimų, kurie yra taikomi tos kategorijos maisto produktams pagal bendruosius ES teisės aktų reikalavimus:

https://ec.europa.eu/food/safety/labelling_nutrition/labelling_legislation_en/food_labelling_information_system/start/select-category

Eil. Nr.	Klausimai	Taip / Ne / Netaikoma
1.	Ar su ekologinės gamybos metodu susiję terminai ir jų vediniai ir mažybinės formos („ekologiškas“, „bio“, „eko“ ir pan.) nevartojami apibūdinti produktui, kurio ženklinime turi būti nurodyta, kad jo sudėtyje yra GMO, jį sudaro GMO arba jis yra pagamintas iš GMO? (R2018/848 30 str. 4)	
2.	Ar ženklinimo etiketėje yra pateiktos būtinos nuorodos? (R2018/848 III priedo 2.1.1)	
Pastaba. Etiketėje, nedarant poveikio jokioms kitoms pagal Sąjungos teisės aktus privalomoms nuorodomis, nurodoma: a) veiklos vykdytojo ir, jei skiriasi, produkto savininko arba pardavėjo pavadinimas ir adresas; b) produkto pavadinimas; c) kontrolės institucijos ar kontrolės įstaigos, kuriai pavaldus veiklos vykdytojas, pavadinimas arba kodas ir d) atitinkamais atvejais partijos identifikavimo žyma pagal žymėjimo sistemą, patvirtintą nacionaliniu lygmeniu arba suderintą su kontrolės institucija ar kontrolės įstaiga, kuri sudaro sąlygas susieti partiją su R2018/848 34 straipsnio 5 dalyje nurodytais įrašais.		
3.	Jeigu prekiniame pavadinime nurodėte su ekologinės gamybos metodu susijusį terminą („ekologiškas“, „bio“, „eko“ ir pan.), ar šiame produkte ne mažiau kaip 95 proc. produkto žemės ūkio kilmės sudedamųjų dalių masės sudaro ekologiškos sudedamosios dalys? (R2018/848 30 str. 5 a) ii)	

Pastaba. Įvertinti, kokį procentinį kiekį Jūsų produkte sudaro ekologiškos žemės ūkio kilmės sudedamosios dalys, galite naudodamiesi sertifikuojamo maisto produkto receptūra (forma F-008/1). Joje yra įdiegta automatinė skaičiuoklė. Sertifikuojamo maisto produkto receptūrą galite rasti VŠĮ „Ekoagros“ tinklapyje: <https://www.ekoagros.lt/formos> » Dokumentų formos ekologinės gamybos sertifikavimui » Forma F-008/1.

4.	Jei gaminatė ir ženklinate ekologiškas kvapiąsias medžiagas:	
4.1.	Ar šios natūralios kvapiosios medžiagos ir natūralūs kvapieji preparatai yra paženklinti pagal R1334/2008 16 straipsnio 2, 3 ir 4 dalis? (R2018/848 30 str. 5 a) iii)	
4.2.	Ar visos jų kvapiosios sudedamosios dalys ir tų kvapiųjų sudedamųjų dalių pagalbinės medžiagos yra ekologiškos? (R2018/848 30 str. 5 a) iii))	
5.	Ar sudedamųjų dalių sąrašė (kai toks sąrašas yra privalomas pagal bendruosius maisto ženklinimo reikalavimus) nurodėte, kurios sudedamosios dalys yra ekologiškos ir ar šios nuorodos yra pateiktos tokia pačia spalva ir tuo pačiu šriftu ir dydžiu kaip ir kitų sudedamųjų dalių? (R2018/848 30 str. 5 punkto antra ir ketvirta pastraipos)	

Pastabos:

1. Taikant šį reikalavimą nereikalaujama pateikti atitinkamas nuorodas tokia pačia spalva ir tuo pačiu šriftu, jeigu pagal bendruosius maisto ženklinimo reikalavimus tokias sudėtines dalis privalu pateikti aiškiai išskiriant, pvz., alergijas arba maisto netoleravimą sukeliančias sudėtines dalis.
2. Nuorodos į ekologinę gamybą gali būti pateikiamos tik ekologiškoms sudedamosioms dalims.

6.	Ar ant ekologiško maisto pakuotės pateikėte Logotipą, kuris atitinka jam nustatytus reikalavimus? (R2018/848 32 str. 1 b), V priedo 1.2.)	

Pastabos:

1. Logotipas turi atitikti pateiktą pavyzdį. Standartinė Pantone sistemos spalva – žalia Pantone Nr. 376, o naudojant keturių spalvų procesą – žalia (50 % žalsvai mėlyna + 100 % geltona). (R2018/848 V priedo 1.1. ir 1.2.)

2. Tik tuo atveju, kai spalvoto varianto naudoti nėra įmanoma, Logotipas gali būti naudojamas ir nespalvotas. (R2018/848 V priedo 1.3.)
3. Jeigu pakuotės ar etiketės fono spalva yra tamsi, gali būti naudojamas Logotipo negatyvinis atvaizdas, kuris sukuriamas panaudojant pakuotės ar etiketės fono spalvą. (R2018/848 V priedo 1.4.)
4. Jei spalvotas Logotipas naudojamas spalviniame fone ir todėl jį sunku pastebėti, aplink Logotipą gali būti apibrėžta išorinė linija, kuri padėtų sukurti didesnį kontrastą fono spalvoms. (R2018/848 V priedo 1.5.)
5. Jei ant pakuotės pateiktos nuorodos yra vienos spalvos, tos pačios spalvos gali būti ir Logotipas. (R2018/848 V priedo 1.6.)
6. Logotipas turi būti bent 9 mm ilgio ir bent 13,5 mm pločio; ilgio ir pločio santykis visada turi būti 1:1,5. Išimtiniais atvejais ant labai mažų pakuočių gali būti naudojamas ne mažesnis kaip 6 mm ilgio logotipas. (R2018/848 V priedo 1.7.)
7. Logotipas gali būti pateiktas kartu su grafinais ar teksto elementais, kuriais nurodoma ekologinė gamyba, jei šie elementai nepakoreguoja ar nepakeičia Logotipo esmės. (R2018/848 V priedo 1.8.)

8. Spalvotas Logotipas gali būti pateiktas analogiškos spalvos kaip ir Lietuvos ekologiškų produktų ženklas (žalios spalvos kodas – Pantone 356 C arba CMYK 100/0/100/20) jei jie naudojami kartu. (R2018/848 V priedo 1.8)

• Išsamesnę informaciją apie Logotipą galite rasti Europos Komisijos svetainėje, iš kurios galite jį parsisiųsti įvairiais formatais:
https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/organic-farming/organic-logo_lt

• Logotipo naudojimo vadovas:

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/farming/documents/organic-logo-user-manual_lt.pdf

7.	Ar yra nurodytas kontrolės institucijos kodas ir jis pateiktas tame pačiame matomame paviršiuje kaip ir Logotipas? (R2018/848 32 str. 1 a) ir V priedo 2; R2021/279 3 str. 2)	

Pastaba. Kontrolės institucijos VŠĮ „Ekoagros“ kodas yra LT-EKO-001.

8.	Ar yra nurodyta vieta, kurioje buvo užaugintos produkto sudėtyje esančios žemės ūkio žaliavos, ir ši nuoroda atitinka nustatytus reikalavimus? (R2018/848 32 str. 2 pirma pastraipa)	

Pastabos:

1. Nuoroda atitinkamai pagal Jūsų produkto sudėtį yra tokia:

„ES žemės ūkis“ – žemės ūkio žaliavos buvo užaugintos Europos Sąjungoje;

„ne ES žemės ūkis“ – žemės ūkio žaliavos buvo užaugintos trečiosiose valstybėse;

„ES ir ne ES žemės ūkis“ - dalis žemės ūkio žaliavos buvo užauginta Sąjungoje, o kita dalis – trečiojoje valstybėje.

Atitinkamai atvejais žodžiai „žemės ūkis“ gali būti pakeisti žodžiu „akvakultūra“, o žodžiai „ES“ ir „ne ES“ gali būti pakeisti arba papildyti šalies pavadinimu, jeigu visos produktą sudarančios žemės ūkio žaliavos buvo užaugintos toje šalyje. (R2018/848 32 str. 2 antra pastraipa)

2. Vieta, kurioje buvo užaugintos produkto sudėtyje esančios žemės ūkio žaliavos, turi būti pateikta tame pačiame matomame paviršiuje, kur yra Logotipas. (R2018/848 32 str. 2 pirma pastraipa)

3. Nurodant vietą, kurioje buvo užaugintos produktą sudarančios žemės ūkio žaliavos, gali būti neatsižvelgiama į mažą produkto masės dalį sudarančių sudedamųjų dalių kiekius, jeigu tokių dalių, į kurias neatsižvelgiama, bendras kiekis neviršija 5 proc. viso mase išreikšto žemės ūkio žaliavų kiekio. (R2018/848 32 str. 2 trečia pastraipa)

4. Žodžių „ES“ arba „ne ES“ spalva, dydis ir šriftas neturi būti labiau pastebimi negu produkto pavadinimas. (R2021/848 32 str. 2 ketvirta pastraipa)

5. Vietos, kurioje buvo užaugintos produkto sudėtyje esančios žemės ūkio žaliavos, nuoroda pateikiama iš karto po nurodyto kontrolės institucijos kodo. (R2021/279 3 str. 3)

9.	Ar Logotipas, kontrolės institucijos kodas ir vieta, kurioje buvo užaugintos produkto sudėtyje esančios žemės ūkio žaliavos, pateikti pastebimoje vietoje, kad būtų lengvai matomi, aiškiai įskaitomi ir jų nebūtų įmanoma ištrinti? (R2018/848 32 str. 3)	

10.	Ar ketinate ekologišką produktą, kurio etiketės projektą derinsite, tiekti Lietuvos rinkai?	

Jei atsakėte „Taip“, atsakykite į žemiau pateiktus klausimus.

Jei ekologišką produktą ketinate tiekti tik į užsienio rinką, į žemiau pateiktus klausimus atsakinėti nereikia.

11.	Ar Jūsų produktas paženklintas ekologiškų produktų ženklu? (MĮ 3D-2, 4 p.)	

12.	Ar Jūsų naudojamo ekologiškų produktų ženklo forma, proporcijos (pločio ir aukščio santykis), spalva, šriftai ir raidžių dydžiai atitinka reikalavimus?	

Pastabos:

1. Originalus spalvotas ekologiškų produktų ženklas yra ovalo formos, proporcijų santykis yra 70 mm x 50 mm (plotis x aukštis), apatinėje dalyje – baltas užrašas žalios spalvos fone lietuvių kalba didžiosiomis raidėmis EKOLOGINIS ŽEMĖS ŪKIS, o viršutinėje dalyje – žalios spalvos augalo simbolis baltame fone (žalios spalvos kodas: – Pantone 356 C arba CMYK 100/0/100/20), užrašų šriftai: žodžio EKOLOGINIS – Helvetica Condensed Black, paryškintas, raidės ne mažesnės kaip 0,7 A aukščio, kur A yra 10 mm ir žodžių ŽEMĖS ŪKIS – Helvetica Condensed Black, raidės ne mažesnės kaip 0,4 A aukščio, kur A yra 10 mm. Spalvotas ekologiškų produktų ženklas yra žalios spalvos (žalios spalvos kodas – Pantone 356 C arba CMYK 100/0/100/20), fonas – baltas. Užrašas spausdinamas balta spalva. (MĮ 3D-2, 10 p.);

2. Gali būti naudojamas ir juodai baltas (n spalvotas) ekologiškų produktų ženklas. (MĮ 3D-2, 11 p.)
3. Jeigu ekologiško produkto fasuotės ir (arba) pakuotės fono spalva yra juoda, gali būti naudojamas n spalvoto ekologiškų produktų ženklo negatyvinis atvaizdas arba aplink ekologiškų produktų ženklą gali būti apibrėžta išorinė balta linija, kuri padėtų sukurti didesnį kontrastą. (MĮ 3D-2, 12 p.)
4. Jei ant vienspalvės spalvotos ekologiškų produktų fasuotės ir (arba) pakuotės visos pateiktos į ekologinę gamybą nuorodos yra vienos spalvos, spalvoto ekologiškų produktų ženklo žalia spalva gali būti pakeista į nuorodų į ekologinę žemės ūkio gamybą spalvą, atitinkamai balta ekologiškų produktų ženklo spalva – į fasuotės ir (arba) pakuotės spalvą. (MĮ 3D-2, 13 p.)
5. Jei spalvotas ekologiškų produktų ženklas naudojamas tokiame spalviniame fone, kuriame jį sunku pastebėti, aplink ekologiškų produktų ženklo simbolį gali būti apibrėžta išorinė balta linija, kuri padėtų sukurti didesnį kontrastą fono spalvoms. (MĮ 3D-2, 14 p.)
6. Ekologiškų produktų ženklą (spalvotą arba n spalvotą) galima sumažinti. Proporcingai mažinamas aukštis (plotis) ir užrašas, nepakeičiant jų formos. (MĮ 3D-2, 15 p.)
7. Mažiausias ekologiškų produktų ženklo dydis turi būti ne mažesnis kaip 15 mm x 10,71 mm (plotis x aukštis). (MĮ 3D-2, 16 p.)
8. Išimtiniais atvejais ant labai mažų fasuočių ir (arba) pakuočių gali būti naudojamas ne mažesnis kaip 9 mm aukščio ekologiškų produktų ženklas. (MĮ 3D-2, 17 p.)
9. Ekologiškų produktų ženklas gali būti proporcingai didinamas. (MĮ 3D-2, 18 p.)
10. Ekologiškų produktų ženklas gali būti išlietas, išgraviruotas arba pagamintas kitais būdais. Jis turi būti ryškus, aiškus ir lengvai nenutrinamas. (MĮ 3D-2, 19 p.)

Ekologiškų produktų ženklą galite parsisiųsti įvairiais formatais iš VŠĮ „Ekoagros“ tinklapio: <https://www.ekoagros.lt/ekologisku-produktu-perdirbimas>
» Ekologiškų produktų ženklinimas » Nacionalinio ekologiškų produktų ženklo naudojimas

13.

Ar Logotipas ir ekologiškų produktų ženklas pateikti ant produkto fasuotės ir (arba) pakuotės vienas šalia kito arba jei netelpa, – ar abu ženklai pateikti tame pat regėjimo lauke? (MĮ 3D-2, 20 p.)

PAPILDOMA INFORMACIJA

Siųsdami ženklinimo etikečių projektus suderinimui su kontrolės institucija atkreipkite dėmesį, kad kiekvieno etiketės projekto siųsti nereikia, JEIGU:

1. Ketinate suderinti to paties maisto produkto ženklinimo etiketes ir (arba) pakuotes, kuriose skiriasi tik produkto grynasis kiekis, partijos Nr., galiojimo data. Pvz., ekologiškos obuolių sultys 1l, ekologiškos obuolių sultys 500 ml ir pan.

2. Ketinate suderinti etiketės šabloną (vienkomponenčiams produktams), kurį naudosite keliems savo sertifikuotiems maisto produktams ženklinti, t. y. tokioje ženklinimo etiketėje nesikeičia veiklos vykdytojo arba platintojo pavadinimas ir kontaktai, kontrolės institucijos kodas, ekologiškų produktų ženklo ir Logotipo išmatavimai, nuoroda į ekologiškumą ir kt. Tokiu atveju pateikite visus tam šablonui numatomus naudoti produktų pavadinimus, jei yra – produkto aprašymą, grynąjį kiekį. Ženklinimo etiketės šablone turi būti grafiškai išdėstyta visa reikalinga informacija, taip pat nurodyta informacija, kuri bus kintanti.